

รายวิชาศิลปะ
รหัสวิชา ศ๑๖๑๐๑
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เรื่อง

การแกะสลักและการหล่อ

ผู้สอน ครูทินกร ปิ่นทอง

การแกะสลัก
และการหล่อ

คำถามชวนคิด ?

การแกะสลักและการหล่อเป็นการสร้างผลงานทัศนศิลป์ประเภทใด ?

๑

จิตรกรรม

๒

ประติมากรรม

เฉลย

การแกะสลักและการหล่อเป็นการสร้างผลงานทัศนศิลป์ประเภทใด ?

๒

ประติมากรรม

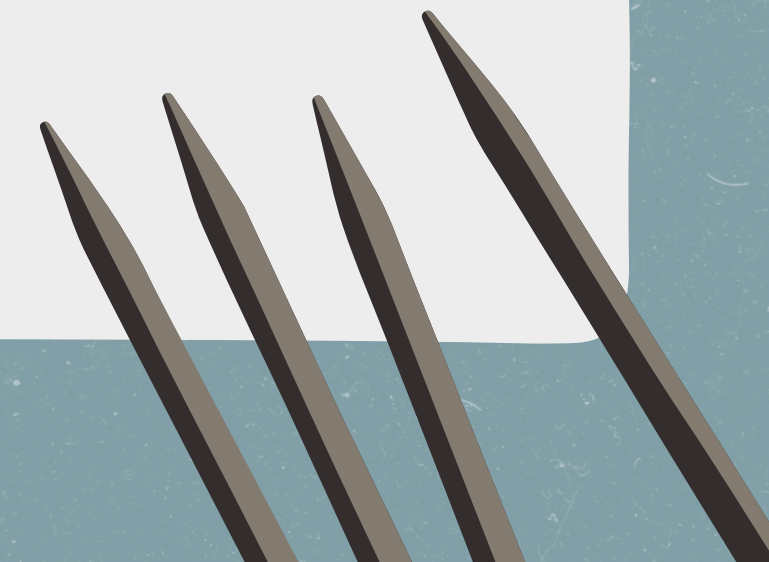

เสริมความรู้คู่งานศิลป์

ประเพณีแห่เทียนพรรษา

ประเพณีแห่เทียนพรรษาจ.อุบลราชธานี เป็นประเพณี
ที่จัดขึ้นในวันเข้าพรรษา พุทธศาสนิกชนจะนำเทียน
ไปถวายแด่พระสงฆ์ อีกทั้งยังเป็นภาพสะท้อนวิถีชีวิต
ของผู้คนที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาอย่างแน่นแฟ้น
อีกด้วย

คำถามชวนคิด

เทียนพรรษาเกี่ยวข้องกับทัศนศิลป์อย่างไรบ้าง ?

การทำเทียนพรรษาเกิดจากระบวนการสร้างงาน

ทัศนศิลป์ คือการสร้างงานประติมากรรมหล่อเทียน

และแกะสลักเทียนพรรษาเป็นลวดลายต่าง ๆ

ที่มีความสวยงาม

วันนี้ฉันจะได้เรียนรู้อะไรบ้าง

๑

รู้จักการหล่อ

๒

รู้จักการแกะสลัก

๓

เปรียบเทียบการเพิ่ม
การลดในงานหล่อ
และการแกะสลัก

๔

สร้างสรรค์งานหล่อ
เทคนิคปูนปลาสเตอร์

การแกะสลักคืออะไร

การแกะสลัก เป็นการใช้เครื่องมือสิ่งของจากวัสดุหนึ่ง โดยกรีดบางส่วนของวัสดุออกไปให้เป็นรูปร่าง เทคนิคนี้สามารถใช้กับวัสดุใด ๆ ที่แข็งพอที่จะคงรูปแม้จะถูกถอดออกจากชิ้นส่วนเดิม และอ่อนนุ่มพอที่จะสามารถขูดออกได้ด้วยเครื่องมือต่าง ๆ

ตัวอย่างประติมากรรมที่เกิดจาก “การหล่อ”

ตุ๊กตาปูนปลาสเตอร์

เสาปูน

พระพุทธรูป

การหล่อคืออะไร

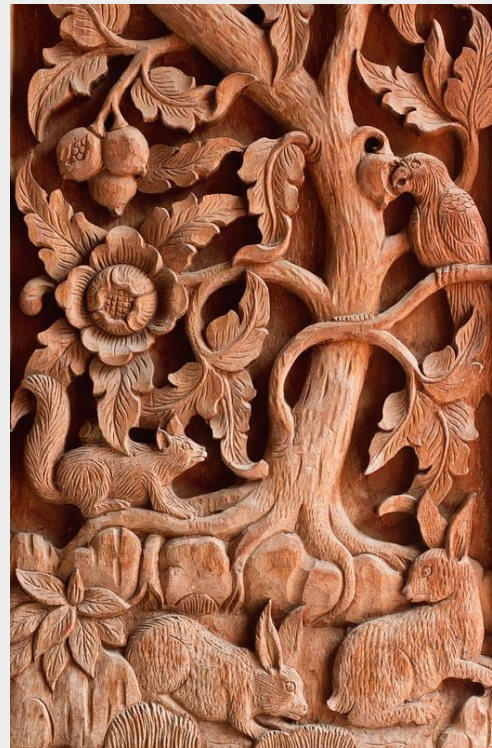

การหล่อ คือการนำเอาวัสดุที่เป็นของเหลวเทลงไปในแม่พิมพ์ ให้วัสดุเหลวนั้นเกาะยึดผิวด้านในของแม่พิมพ์ให้ทั่ว เมื่อวัสดุนั้นจับตัวกันเป็นของแข็ง แกะแม่พิมพ์ออก รูปที่ปรากฏให้เห็นจะมีความเหมือนกับรูปต้นแบบ แต่เป็นผลงานอีกชิ้นหนึ่ง เราเรียกผลงานใหม่ว่า “รูปหล่อ”

ตัวอย่างประติมากรรมที่เกิดจาก “การแกะสลัก”

ผลไม้แกะสลัก

ประติมากรรม

สบู่แกะสลัก

ทบทวน ความรู้เดิม

การเพิ่มและการลดในงานประติมากรรม
มีวิธีการทำอย่างไรบ้าง ?

- การเพิ่ม คือ การแปะ ติด พอก เพื่อเพิ่ม เนื้อวัสดุขึ้นบนชิ้นงาน
- การลด คือ การใช้อุปกรณ์อื่น ๆ มาขูด หรือตัดวัสดุ หรือใช้นิ้วมือ กด บีบ ดึง เนื้อวัสดุออก

วิธีสร้างผลงานประติมากรรม

“หล่อปูนพลาสติกเตอร์”

การหล่อปูนปลาสเตอร์

๑. การทำแม่พิมพ์

การหล่อปูนปลาสเตอร์

๒. การผสมปูนปลาสเตอร์

การหล่อปูนปลาสเตอร์

๓. การหล่อ

การหล่อปูนปลาสเตอร์

๔. แกะแม่พิมพ์ออก

หลักการเพิ่มและลดในงานประติมากรรม

การเพิ่ม

การเพิ่มและลด

การลด

การทำงาน กับปูนปลาสเตอร์

ปูนปลาสเตอร์ [Plaster] คือ
ปูนที่ผลิตจาก gypsum มาเผาแล้วบด
ให้เป็นผง และนำไปผสมกับน้ำเมื่อ
ต้องการใช้งาน ใช้เป็นวัสดุเชื่อมต่อ
และหล่อเป็นรูปทรงต่าง ๆ

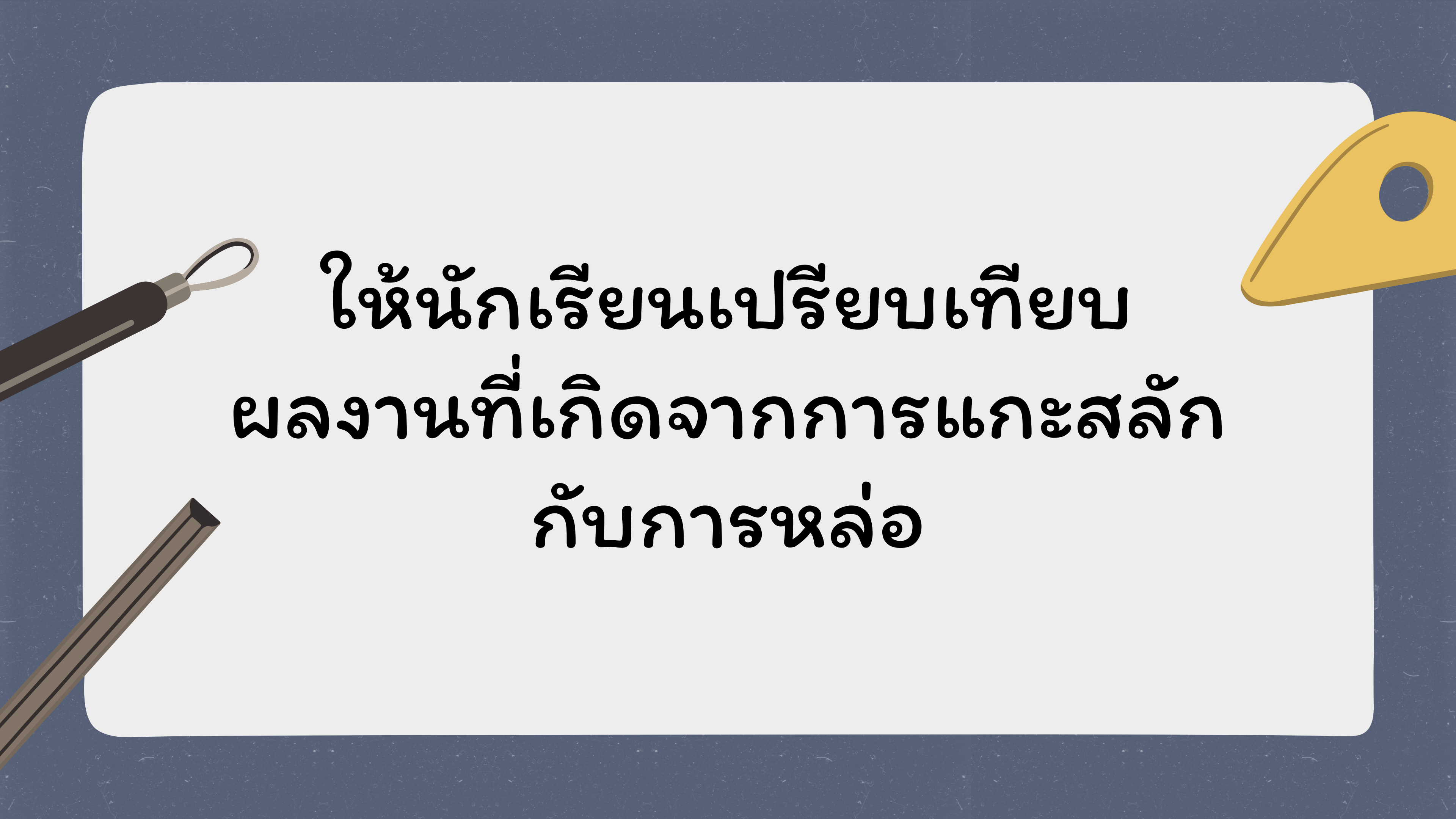
ระมัดระวังใน
ขั้นตอนการผสม

เก็บอุปกรณ์ให้
เรียบร้อยหลังใช้งาน

ปูนพลาสติกเตอร์ ในชีวิตประจำวัน

ตัวอย่างการใช้ปูนพลาสติกเตอร์ที่พบ
ในชีวิตประจำวัน เช่น ตุ๊กตาของเล่น
รูปปั้นตึกแต่ง แม่พิมพ์ต่าง ๆ

ให้นักเรียนเปรียบเทียบ
ผลงานที่เกิดจากการแกะสลัก
กับการหล่อ

กิจกรรมสร้างสรรค์ผลงาน

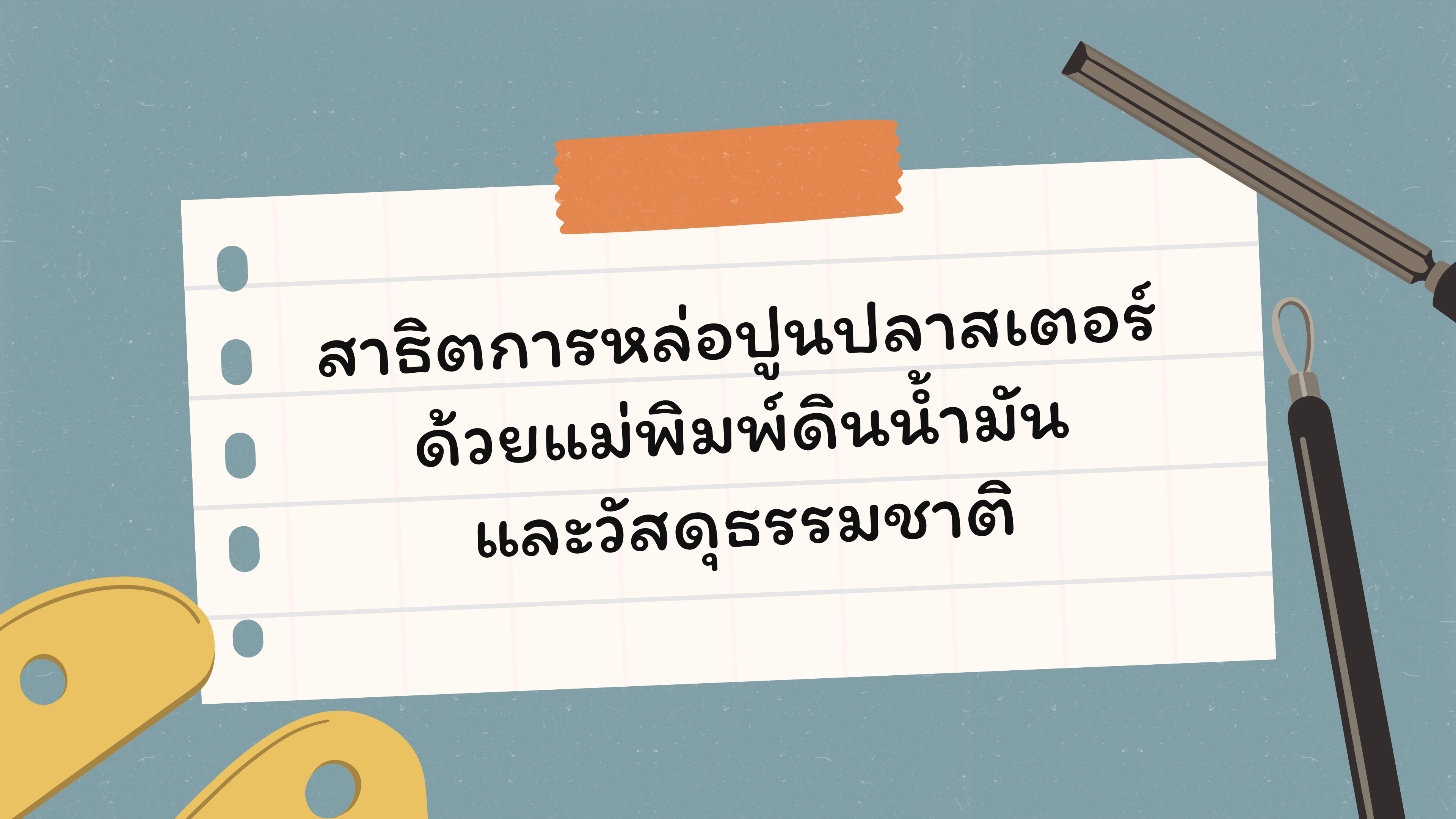

ให้นักเรียนหล่อปูนปลาสเตอร์แม่พิมพ์ดินน้ำมัน

ขั้นตอนปฏิบัติกิจกรรม

๑. ครูปลายทางชี้แจงนักเรียนว่าให้เตรียมอุปกรณ์
ปูนปลาสเตอร์ ดินน้ำมันให้พร้อม
๒. ครูปลายทางคอยให้คำแนะนำ การใช้อุปกรณ์
ปูนปลาสเตอร์ให้ถูกต้อง
๓. นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานให้เสร็จตามกำหนด
เสร็จแล้วนำเสนอผลงาน บอกข้อควรปรับปรุง

สาริตถการหล่อปูนปลาสเตอร์
ด้วยแม่พิมพ์ดินน้ำมัน
และวัสดุธรรมชาติ

สรุปบทเรียน

งานประติมากรรมสามารถสร้างสรรค์ได้ด้วยวิธีการเพิ่มและการลด ให้เกิดเป็นมิติทั้งประติมากรรมนูนต่ำ นูนสูง และลอยตัว ตัวอย่างการสร้างงานประติมากรรมนอกจากการปั้นยังสามารถใช้วิธีการหล่อ หรือการแกะสลักด้วยก็ได้

วิธีสร้างงานประติมากรรม

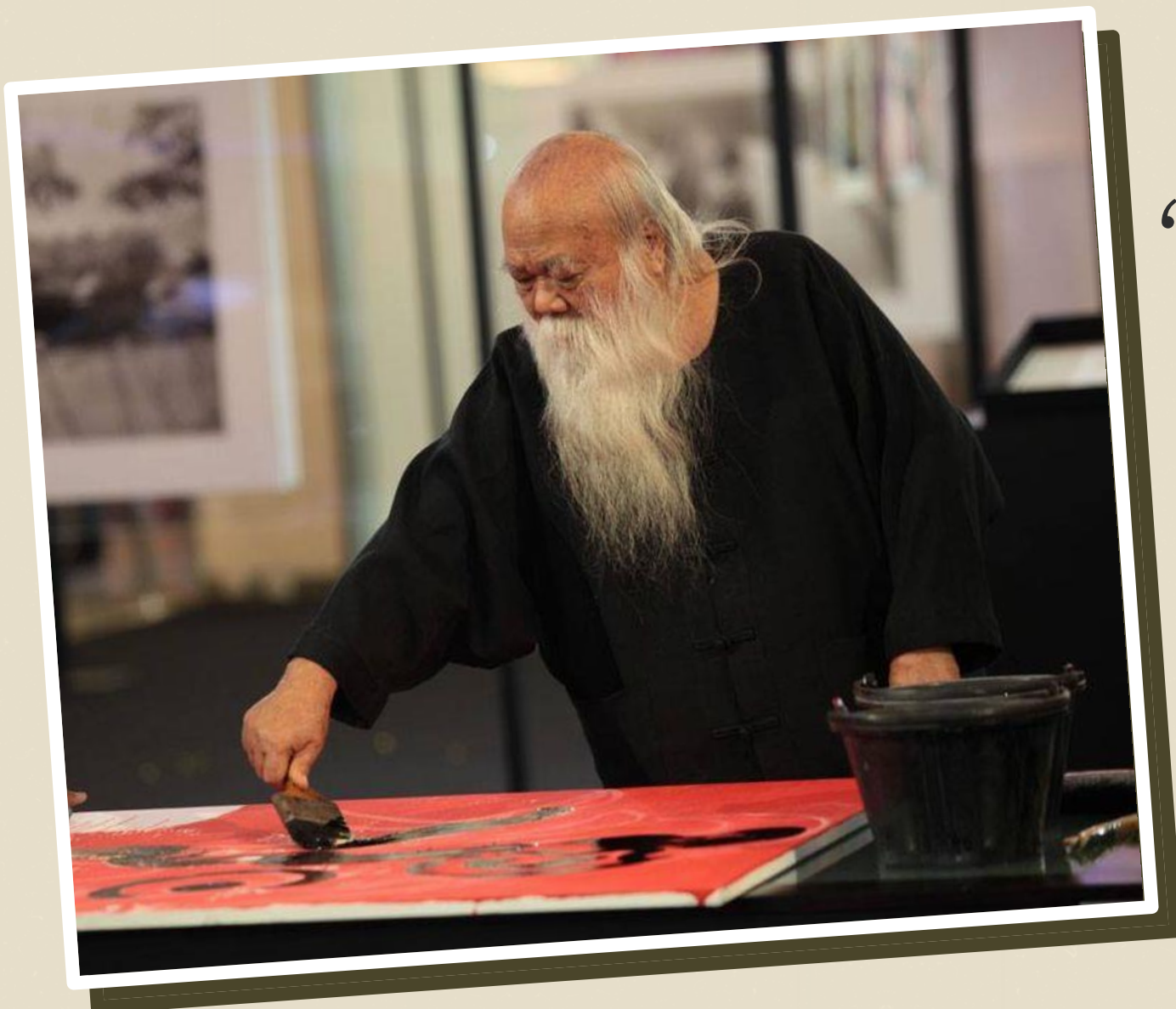
๑. การปั้น

๒. การแกะสลัก

๓. การหล่อ

๔. การประกอบขึ้นรูป

คติสอนใจจากศิลปิน

“ศิลปะไม่ได้มีไว้ให้เข้าใจ แต่มีไว้ให้รู้สึก”

อ.ถวัลย์ ดัชนี

ที่มาภาพ <https://www.sanook.com/news/๙๒๘๙๘๗๘/>

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง เครื่องปั้นดินเผา

สิ่งที่ต้องเตรียม

ดินเหนียว

เครื่องมือปั้น แผ่นรองปั้น

ดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ www.dltv.ac.th

